

[Lannung.]

hele Komplexet af Bestemmelser om Værnemageri ikke i det mindste i denne Omgang fremkommer som en Helhed, men at vi tilmed paa temmelig ubestemt Tid skal vente paa den Del, om hvilken det dog nu formentligt ganske definitivt ligger fast, at den kun vil indeholde økonomiske Sanktioner. Allerbedst havde det selvfølgelig været, om Forslagene havde kunnet forelægges i Tilslutning til Landsforræderiloven, som det ogsaa er nævnt, og det allerede, fordi Vedtagelsen af Straffebestemmelser med tilbagevirkende Kraft i flere Tempi er særlig betænkelig. Det tror jeg man fra alle Sider vil være fuldt ud enig om, og hertil kommer, som det ogsaa er strejft, at Domstolene ved Praktiseringen af den Lov, der nu vedtages, vil mangle den Vejledning, der vil ligge i at have det samlede Overblik over hele det Omraade, man vil belægge med enten straffemæssige eller økonomiske Sanktioner. Jeg skal derfor paa min Gruppes Vegne meget stærkt understrege Opfordringen til Regeringen i Almindelighed og den højtærede Justitsminister i Særdeleshed om at foranledige, at Overvejelserne om de rent økonomiske Sanktioner for Værnemageri nu snarest tilendbringes, saa Forslaget kan forelægges paa Rigsdagen. Det maa være en Forudsætning for den Vedtagelse, der nu sker af nærværende Lovforslag, at vi i Løbet af kort Tid faar de økonomiske Sanktioner forelagt.

Med Hensyn til det foreliggende Lovforslag kan vi, som Landet nu ligger, uden Forbehold af nogen Art tiltræde, at de Tilfælde af Værnemageri af grovere Karakter, som dette Forslag skal tage Sigte paa, belægges med Fængselsstraf saadan som foreslaaet. De grove Former af virkelig utilbørligt Samarbejde med Besættelsesmagten og med urimelig Fortjeneste paa den danske Nationalbanks og dermed paa det i denne Henseende værgeløse danske Samfunds Bekostning har hele Tiden været anset for en saa forkastelig Handling, at man ikke kan tage i Betænkning at ramme med tilbagevirkende Kraft, selv om det, som sagt, helst burde være sket paa en Gang. I øvrigt gælder selvfølgelig her i Princippet de samme Betragtninger i al Almindelighed som ved Straffelovstillægget med Hensyn til Spørgsmaalet om tilbagevirkende Kraft, og navnlig da ogsaa dette, at Tiltale ikke bør rejses, og i Særdeleshed at en Dommer ikke bør dømme for en Handling, der ikke in concreto paa Handlingens Tidspunkt for det store Flertal af Befolkningen stod som en absolut straf-

værdig Handling; og i saa Henseende maa man hellere lade to slippe end ramme en uretfærdigt. Det er, som jeg meget vil understrege, overmaade vigtigt af Hensyn til vor hele Stilling som Retsstat, at vi altid har dette for Øje.

Men det er mig magtpaaliggende at fremhæve, at det, som det ogsaa udtrykkeligt siges i Folketingsudvalgets Betænkning, kun er Forbrydelser af grovere Karakter der omfattes af nærværende Lov og bør omfattes af denne Lov. Det er jo ingen Hemmelighed, at man har arbejdet med et Udkast, der foruden Fængselsstraf opererede med de mildere Straffe Hæfte og Bøde, men at disse Straffe fjernedes, og det vel at mærke ikke, for at de Forhold, der ellers vilde være blevet takseret til Hæfte eller Bøde, skulde straffes med Fængsel, men for at de paagældende Forhold overhovedet ikke skulde rammes efter denne Lov. Det er paa Linie hermed og ud fra dette Synspunkt at det, hvad jeg gerne vil fremhæve, udtrykkeligt siges i Bemærkningerne til § 2, at „naar man ikke har givet Mulighed for Idømmelse af Bøde- og Hæftestraf, staar dette i Forbindelse med, at kun de mere alvorlige Overtrædelser af Lovens Bestemmelser bør følges til Tiltale og Domfældelse“. Her bør altsaa, for saa vidt angaar de mindre alvorlige Overtrædelser af Lovens Bestemmelser, ikke blot ikke ske Domfældelse, men det bør undgaas, at Tiltale overhovedet rejses, hvad jeg gaar ud fra at den højtærede Justitsminister udtrykkeligt vil henlede alle rette vedkomendes Opmærksomhed paa; og i det hele taget haaber jeg, at Anklagemyndigheden i Spørgsmaalet om Tiltales Rejsning ikke mindst vil tage fornødent Hensyn til Lovens Motiver. Lovens Motiver er værdifulde og danner i dette Tilfælde et absolut nødvendigt Supplement til Lovens Tekst.

Alle øvrige Tilfælde af Værnemageri, altsaa de Tilfælde, som ikke falder ind under denne Lov — og det vil jo med det, jeg lige har paavist, in mente blive det store Gros af Værnemagersager, medens kun forholdsvis faa Værnemagersager vil komme ind under den Lov, der her er Tale om —, vil derfor nu alene falde ind under de økonomiske Sanktioner, som den kommende Lovgivning vil tage Sigte paa. Og saaledes bør det efter vor Mening ogsaa være. Det vilde være for betænkeligt at ramme med Straf med tilbagevirkende Kraft i disse Tilfælde. Men paa den anden Side maa man for vor Skyld meget gerne gaa vidt med de økonomiske Sanktioner; thi